

Európska
komisia

SPRÁVA O PRÁVNOM ŠTÁTE 2020

september 2020

SÚBOR NÁSTROJOV EÚ V OBLASTI PRÁVNEHO ŠTÁTU

EÚ má k dispozícii viacero nástrojov na zabezpečenie dodržiavania zásad právneho štátu vo všetkých členských štátoch. Mnohé členské štáty majú vysoké normy právneho štátu, ale existujú aj dôležité výzvy, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch líšia. Keďže výzvy súvisiace s právnym štátom sa líšia, naše nástroje tomu zodpovedajú. Každý z nich je prispôbený konkrétnej situácii s cieľom presadzovať zásady právneho štátu, predchádzať obavám v tejto súvislosti alebo na ne reagovať.

PREČO JE PRÁVNY ŠTÁT DÔLEŽITÝ?

Zásada právneho štátu je jednou zo základných hodnôt, na ktorých je založená Európska únia. Nejde o abstraktný pojem. Právny štát má priamy vplyv na život každého občana. Znamená, že všetci členovia spoločnosti – vrátane vlád a poslancov parlamentov – sú si pred zákonom rovní a tento systém kontrolujú nezávislé a nestranné súdy.

AKÚ ÚLOHU ZOHRÁVA KOMISIA?

Európska komisia zodpovedá za zaručenie dodržiavania zásad právneho štátu ako základnej hodnoty zakotvenej v zmluvách EÚ a bdie nad dodržiavaním práva, hodnôt a zásad EÚ, čo potvrdil aj Súdny dvor Európskej únie.

PREVENČIA A PODPORA

EURÓPSKY MECHANIZMUS PRÁVNEHO ŠTÁTU

Ročný cyklus, ktorého **základným prvkom je výročná správa o právnom štáte**, zameraný na podporu právneho štátu vo všetkých členských štátoch a na predchádzanie vzniku alebo prehlbovaniu problémov v oblasti právneho štátu.

POROVNÁVACÍ PREHĽAD EÚ V OBLASTI JUSTÍCIE

Výročná správa poskytujúca porovnateľné údaje o nezávislosti, kvalite a efektívnosti vnútroštátnych justičných systémov.

EURÓPSKY SEMESTER

Každoročný proces, ktorého výsledkom sú odporúčania pre jednotlivé krajiny týkajúce sa makroekonomických a štrukturálnych otázok, aj v oblasti justičných systémov a boja proti korupcii, a to s cieľom podporiť hospodársky rast.

MECHANIZMUS SPOLUPRÁCE A OVEROVANIA

Pravidelné monitorovanie a podávanie správ o pokroku dosiahnutom v Rumunsku a Bulharsku pri riešení nedostatkov týkajúcich sa reformy súdництва, korupcie a v prípade Bulharska, boja proti organizovanej trestnej činnosti.

PODPORA OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI, SIETÍ A PROJEKTOV

Finančné nástroje EÚ a jej komunikačné kampane a propagačné činnosti, vrátane podpory justičných sietí i plurality a slobody médií.

ŠTRUKTURÁLNE REFORMY

Technická a finančná podpora pre členské štáty na vykonávanie štrukturálnych reforiem.

REAKCIA

NESPLNENIE POVINNOSTÍ

Týmto postupom sa zabezpečuje, aby bolo právo EÚ na vnútroštátnej úrovni správne uplatňované a dodržiavané.

ČLÁNOK 7 ZEÚ

Nástroj zo zmluvy na riešenie závažných porušení zásady právneho štátu s možnými sankciami.

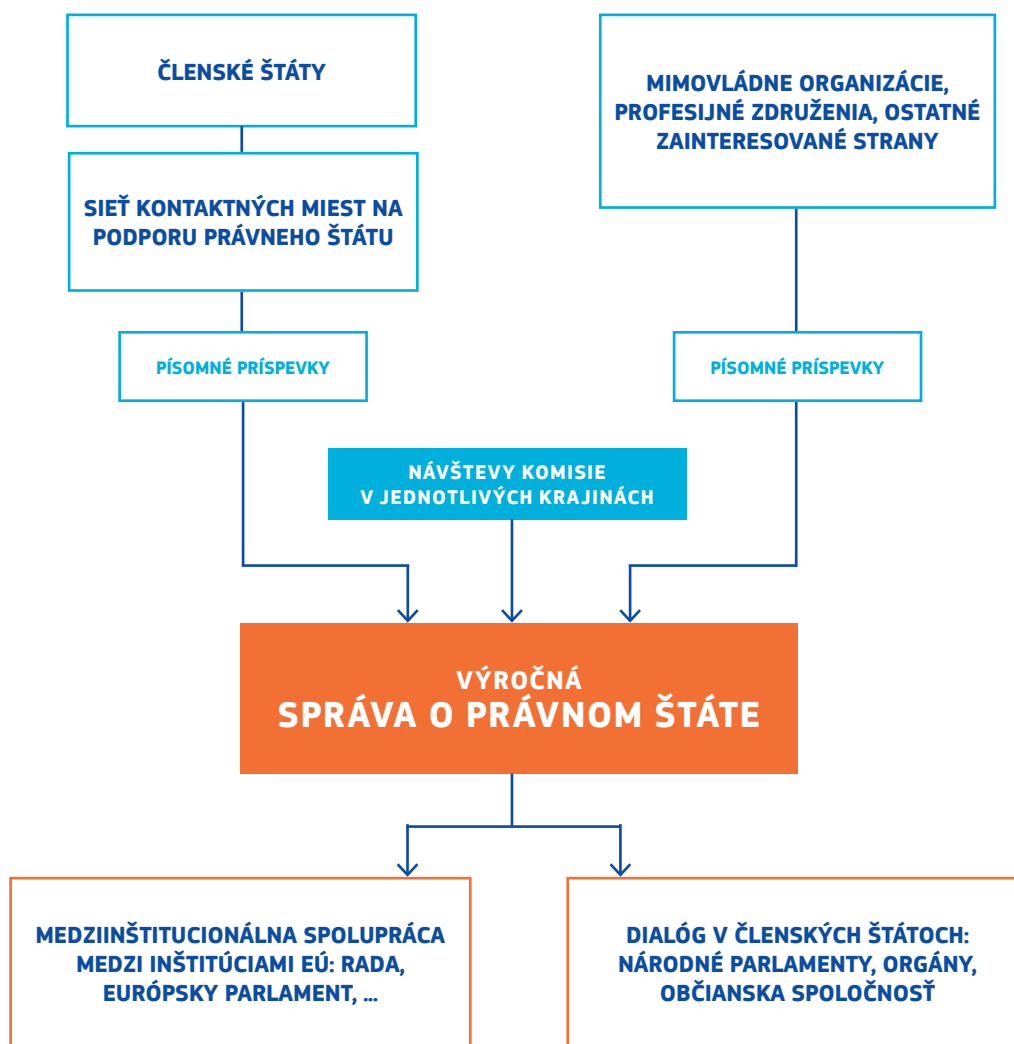
RÁMEC NA PODPORU PRÁVNEHO ŠTÁTU

Nástroj včasného varovania, ktorý Komisia prijala v marci 2014 a ktorý jej umožňuje začať dialóg s členskými štátom s cieľom riešiť systémové ohrozenie právneho štátu s cieľom zabrániť eskalácii.

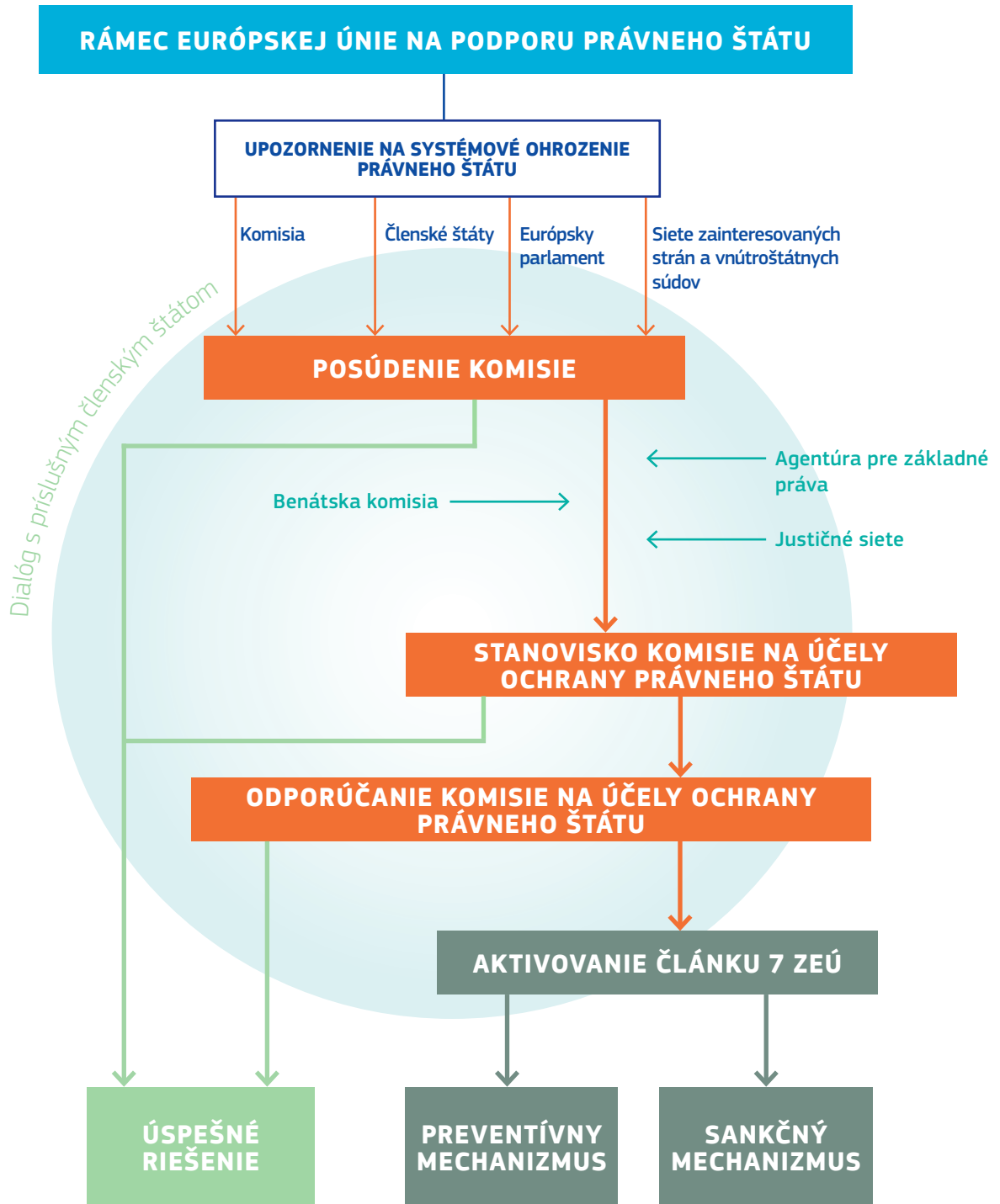
NAVRHOVANÝ REŽIM PODMIENENOSTI NA OCHRANU ROZPOČTU EÚ

Návrh, ktorý prepája právny štát a použitie finančných prostriedkov EÚ, čo Únii umožní pozastaviť, znížiť alebo obmedziť prístup k finančným prostriedkom EÚ v prípade porušenia zásady právneho štátu.

AKO FUNGUJE EURÓPSKY MECHANIZMUS PRÁVNEHO ŠTÁTU:

AKO FUNGUJE RÁMEC NA PODPORU PRÁVNEHO ŠTÁTU:

AKO FUNGUJE ČLÁNOK 7 ZMLUVY O EÚ:

Článok 7 ods. 1: PREVENTÍVNE OPATRENIA

Určenie jasného RIZIKA vážneho porušenia hodnôt uvedených v článku 2 ZEÚ

Odôvodnený návrh:

1/3 členských štátov

alebo

Európskej komisie

alebo

Európskeho parlamentu

(2/3 väčšinou hlasov, ktorá predstavuje väčšinu hlasov jeho poslancov)

Vypočutie príslušnej krajiny EÚ v Rade

Súhlas Európskeho parlamentu

(2/3 väčšinou hlasov, ktorá predstavuje väčšinu hlasov jeho poslancov)

Rozhodne Rady, ktorým rozhodne o existencii jasného RIZIKA vážneho porušenia hodnôt uvedených v článku 2 ZEÚ

(4/5 väčšinou členských štátov bez príslušnej krajiny EÚ)

Rada môže vydať odporúčania

(4/5 väčšinou členských štátov bez príslušnej krajiny EÚ)

Článok 7 ods. 2 a 3 SANKČNÝ MECHANIZMUS

Určenie EXISTENCIE závažného alebo pretrvávajúceho porušenia hodnôt uvedených v článku 2 ZEÚ

Na návrh:

Článok 7 ods. 2:

1/3 členských štátov

alebo

Európskej komisie

Stanovisko predložené príslušnou krajinou EÚ

Súhlas Európskeho parlamentu

(2/3 väčšinou hlasov, ktorá predstavuje väčšinu hlasov poslancov EP)

Európska rada rozhodne o existencii závažného a pretrvávajúceho porušenia

(JEDNOMYSEĽNÉ rozhodnutie bez príslušnej krajiny EÚ)

Článok 7 ods. 3 ZEÚ: Pozastavenie určitých práv

Rada môže pozastaviť práva členského štátu vrátane hlasovacích práv

Hlasovanie si vyžaduje kvalifikovanú väčšinu, ktorá je definovaná ako:

- 72 % členských štátov bez príslušného členského štátu;
- a zahŕňa 65 % obyvateľstva Únie z členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na hlasovaní.

Príslušná krajina EÚ sa na hlasovaní nezúčastňuje.